

1974 JUL 30

Keletmagyarország

385 15

Százhusz éves lelet a Déli pályaudvaron

A Déli pályaudva nagy-
szabású modernizálása és bő-
vítése a régi építmények fo-
kozatos elbontásával jár. Még
ez év februárjában sor került
a régi támfal lebontására,
mert éppen annak a helyére
kerül a felvételi épület egyik
fő fala. A masszív támfal
robbantásakor kifordult a
falból egy több mázsás kő-
tömb. A kőtömbbel, éppen
nagy súlya miatt, nem igen
foglalkoztak. A napokban
azonban útban volt és odébb
gördítették. Ekkor vették
észre az ott dolgozó kőmű-
ves brigád tagjai, hogy a kő-
tömb közepén a malter alatt
40 centiméter hosszú, téglá-
alakú repedés jelentkezik.
Szerszámaikkal lekaparták a
malterréteget és akkor elő-
tűnt a fedőkő, amely a kő-
tömbbe vésett üreget takarta.
A fedőkő alól pedig pillana-
tokon belül kiemeltek egy 31
cm hosszú, 11 cm átmérőjű,

külhárom kilós ónhengert.
A munkások nyomban fel-
is nyitották a leforrasztott
ónhengert és kiürítették a
tartalmát. A tokban elhelye-
zett irat apróra tépődött és
tartalma egyelőre ismeretlen.
De épségben adtak át a mun-
kások a műszaki ellenőrnek
egy magyar, egy német és
egy francia nyelvű 30 oldalas
füzetet, amely a „Cs. kir. Sza-
badalmazott Ferencz József
császár Keleti Vaspálya-
Társaság” 1858. május 22-én
tartott első közgyűlését, je-
lentéseket és közgyűlési ha-
tározatokat, pénzügyi és mű-
szaki terveket ismertet. Köz-
lekedéstörténeti szempont-
ból igen jelentős a közgyűlé-
si jegyzőkönyv és a mellé
csatolt térkép, amely lénye-
gében a dunántúli vasúthá-
lózati építésének több, mint
100 év előtti beindulását tar-
talmazta.

Még az első közgyűlés évé-
ben, az 1858. szeptember 23-
án kelt császári engedélyok-
irat alapján a „Ferencz Jó-
zsef Császár Keleti Vaspálya-
Társaság egyesült a lom-
bard—veneczi vaspályatár-
sasággal és az egyesülésből
jött létre a Déli Vasút.

A Déli pályaudvar alap-
kövét azonban az ónhenger-
rel együtt nyilván már az
egyesülés előtt elhelyezték.
Erre utal az „Első Közgyű-
lés” anyaga, amely egyébként
foglalkozik a vaspályák és
tartozékai építkezésének be-
indításával.

A piszkei vörös jurai mész-
kőtömbből előkerült leletet
átadták a Közlekedési Múze-
umnak, ahol a szétépített ok-
mányt restaurálják és ennek
kapcsán további kutatásokat
végeznek a most újjászülető
Déli pályaudvar történetére
vonatkozóan.